

ERDÉLYI GAZDA

KÖZ- ES MEZŐGAZDASÁGI LAP

A LAP AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET
TULAJDONA.
TELEFON : 158 szám.

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.
MEGJELENIK MINDEN HÓ 1.-ÉN ÉS 15.-ÉN

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL :
KOLOZSVÁR, ATTILA-UTCZA 10 SZÁM
TELEFON : 158 SZÁM

Az E. G. E. alapító tagdíja 2000 lei, rendes tagdíja évi 200 lei, kisgazdák gazdatisztek és gazd. alk. részére 150 lei. A tagok az Erdélyi Gazdát 150 lei pótdíj ellenében kapják. ☞

A lapfelügyelő bizottság felügyelete mellett felelős szerkesztő és kiadó:

TÖRÖK BÁLINT

AZ E. G. E. TITKÁRA.

Előfizetési díj nem tagok részére :
Egy évre 400 lei Negyed évre 100 lei
Fél évre 200 lei Egyes szám 8 lei

Dr. gróf Bethlen György az Erdélyi Gazdasági Egylet elnöke.

Az Erdélyi Gazdasági Egylet az 1931. év virágvasárnapján elnökválasztó közgyűlést tartott. A báró Jósika Gábor elhunytával megüresedett elnöki tisztségre a közgyűlés közfelkiáltással dr. gróf Bethlen Györgyöt választotta meg.

Dr. gróf Bethlen György két évtized óta tagja az E. G. E.-nek, még katonai szolgálatot teljesített a háború tartama alatt, amikor őt az 1916. év virágvasárnapján az E. G. E. alelnöknek megválasztotta. Imár másfél évtizede tehát, hogy tagja az E. G. E. elnökségének és több, mint egy évtizede ügyvezető alelnöke. Ezalatt az idő alatt csak tiszteletet, nagyrabecsülést és szeretetet ébresztett maga iránt a gazdatársadalom kebelében és mindez az E. G. E. elnöki tisztségének betöltése alkalmából a bizalom jeleként az egyhangú választásban jutott impozáns és a dr. gr. Bethlen György személyéhez egyedül méltó módon kifejezésre.

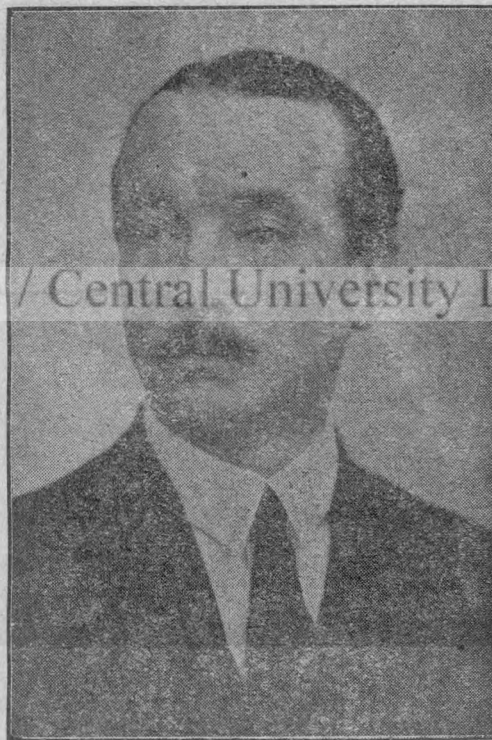
Dr. gróf Bethlen György Kolozsváron született 1888. szept. 23-án. Elemi iskoláit magán uton végezte a kolozsvári ref. kollegiumban. Középiskolai tanulmányait Budapesten az I. Ferenc József intézetben, jogi tanulmányait pedig a pozsonyi jogakadémián és a kolozsvári egyetemen végezte. A kolozsvári egyetemen szerezte meg a doktori címet is és Kolozsváron végezte a gazdasági akadémiát is 1921-ben. A jogi és gazdasági tanulmányainak befejezése után a drági családi birtokra ment gazdálkodni. 1913. szept. havában megnősült. Feleségül vette br. Jósika Lajos leányát, Jósika Paula bárónőt. 1914-ben a háború kitörésekor önként jelentkezett katonának.

Háború befejezésekor a földreform után a 6000 holdas családi birtokból mindössze 150 hold szántó és 300 hold erdő maradt meg. Dr. gr. Bethlen György velünk együtt vállalta a szegénységet, kisebbségi sorsot, itt maradt Erdélyben, hogy részt vegyen az erdélyi magyarság sorsának irányításában, mint példaadóan nagynevű elődei tettek.

Hü maradt az erdélyi röghöz. Mint okleveles gazda házilag, mintaszerűen kezeli a megmaradt kis gazdaságát, hol nemesített vetőmagokkal, erdélyi jellegű magyar fajta szarvasmarha, szőke mangalica sertés és rache juh tenyésztésével küzd a létért úgy, mint oly sok más erdélyi magyar gazda, akik őt ma vezérekül választották.

Dr. gr. Bethlen György mint vezér, pu-

ritán, egyenes, őszinte, nagyon megfontolt, elhatározásai előtt minden körülményt és következményt latba vet, minden véleményt szívesen meghallgat és mindenek egybevetése után alkotja meg egyéni véleményét az emberekről, eseményekről, elvi álláspontokról stb. Elhatározásai erősek, sziklaszilárdak, azoktól el nem tér és amit mond, vagy állít annak meggyőződéssel igazságában nyugodtan lehet bízni. —

Dr. gróf Bethlen György,
az Erdélyi Gazdasági Egylet elnöke.

Komoly, körültekintő megfontolásával, mint vezér, a biztonság érzését tudja kelteni a gazdatársadalomban, mely más téren hiány van ennek.

Nehéz időkben vállalta dr. gr. Bethlen György az elnöki tisztséget, amikor a mezőgazdaság jövedelmezősége megszűnt, amikor a pénztelenség minden megmozdulást lenyűgöz. De különösen nehéz a számára egyénileg azért, mert mind azt a munkakört, amelynek betöltésére vállalkozik lelkiismeretesen és puritán magyar becsülettel be is tölti. A mai köz- és mezőgazdasági viszonyok között pedig ez testet és lelket örlő idegmunka.

A munka mezején dr. gr. Bethlen György sohasem az anyagi előnyöket jelentő és nyugodt megélhetést biztosító posztokat kereste, hanem a köz iránt a megnyil-

vánuló bizalma folytán azokat a tisztségeket fogadta csupán el, amelyek felelősségteljes, önzetlen, komoly, kitartó munkát követelnek az erdélyi magyarság politikai, kulturális és gazdasági érdekeinek védelmében.

A háború előtt már tagja volt Kolozsvármegye törvényhatósági bizottságának. 1916-ban vállalta az E. G. E. alelnökségét. A háború után az E. G. E. ügyvezetését, 1924-ben választotta meg az Országos Magyar Párt alelnökének, 1926-ban elnökének, 1926. június hava óta három cikluson keresztül állandóan tagja volt a kamarának. Mint képviselő két ciklusban Udvarhely vármegyét, egy ciklusban Kolozsvár városát képviselte. 1922. óta főgondnoka a kolozsvári református kollegiumnak, 1929. óta főgondnoka az erdélyi ref. egyházkerületnek, tagja a kolozsvári egyházközség presbiteriumának is.

Dr. gr. Bethlen György nemcsak a zöld asztal mellett dolgozott, hanem a harc mezején is férfiasan kivette a részét a küzdelemből. A háború kitörésekor önként jelentkezett katonának és mint huszár önkéntes a Bethlen család több, mint 10 férfi tagjával együtt harcolt. A brassói kettős huszároknál szolgált és a háború kitörésének napjától állandóan katonai szolgálatot teljesített. A hadvezetőség kiváló érdemeiért a nagy vitézségi ezüst, nagy vitézségi bronz és a Károly csapat keresztel tüntette ki. A király cs. és kir. kamarási címmel tüntette ki. A német hadsereg részéről is nyert kitüntetést, hol mint összekötő tiszt szerepelt az erdélyi fronton. — Egyszer a német és román front közötti területről egy román juhászt vittek be a katonák, akit mint kémeket a német ezredes főbe akart lövetni. Dr. gr. Bethlen György a juhászból nem az ellenséget, hanem az embert látta és felebbvalójával szemben oly meggyőzően védte a helyi viszonyok ismerete alapján az ártatlan békés szándéku román juhászt, hogy felelősségére az ezredes szabadon engedte.

Az E. G. E. egész embert keresett minden vonatkozásban, amikor br. Jósika Gábor örökét betölteni óhajtott és dr. gr. Bethlen György személyében meg is találta. Az egész erdélyi magyar gazdaközönség rendíthetetlen és osztatlan bizalma, szeretete és nagyrabecsülése választotta meg e tisztségre és ez a tudat adjon erőt dr. gr. Bethlen Györgynek ahhoz a felelősségteljes nagy munka végzéséhez, amelyre őt a gazdatársadalom kiválasztotta.

Dr. gróf Bethlen László az Erdélyi Gazdasági Egylet alelnöke

Az Erdélyi Gazdasági Egylet az 1931. év virágvasárnapján tartott közgyűlésén dr. gr. Bethlen Györgyöt, az E. G. E. alelnökét, az egyesület elnökévé választotta meg és ennek folytán az egyik alelnöki tisztség betöltésére várt. A közgyűlés e tisztségre egyhangú lelkesedéssel dr. gr. Bethlen László bethleni földbirtokost választotta meg. Dr. gr. Bethlen László fiatal, önzetlen, értékes munkása volt eddig is a köznek, amelyért becsülettel és odaadóan dolgozott mindenkor.

Dr. gróf Bethlen Lászlót széleskörű tudása és látóköre vezetőszererepre predesztinálják. Dr. gr. Bethlen László vérbeli erdélyi ember, itt nőtt fel közöttünk és bár repatriálhatott volna, ezáltal nagy vagyont menthetett volna meg a maga számára, mégis itt maradt Erdélyben.

Dr. gr. Bethlen László 1900-ban született Besztercén. Kolozsváron végezte középiskolai tanulmányait a református kollégiumban. Ezután a kolozsvári, majd budapesti egyetemen folytatta főiskolai tanulmányait és megszerezte a doktori címet. Elvégezte ezenkívül a budapesti közgazdasági egyetem mezőgazdasági fakultását és hazajött Erdélybe gazdálkodni a szolnokdobokamegyei Bethlen községbe, ahol a régi 6000 holdból csak 200 kat. holdat hagyott meg a földreform. Pár évi gazdálkodás után tudományos felkészültségét nem akarta paragon hevertetni és elfogadta a Gazdasági és Hitelszövetkezetek Szövetsége meghívását, mely intézménynek igazgatói tisztségét vállalva, 1930. április havától Erdély egyik legdemokratikusabb kisgazdaalakulatának egyik értékes vezető tagja. Ezenkívül tevékeny részt vesz több kisebbségi egyházi, kulturális és gazdasági közintézmény vezetésében.

Mint gazda, első volt, aki a mezőgazdasági kultúra mellé kertgazdaságot is teremtett birtokán, 10 holdas faiskolát létesítve Rettegen. De nemcsak mint gazda és magyar ember teljesítette kötelességét, hanem mint katona is helyt állott a kötelességteljesítés mezején. A soproni kilences huszároknál teljesített szolgálatot és a harcúterén az orosz és olasz fronton harcolt.

Dr. gr. Bethlen Lászlót, mint az E. G. E. új alelnökét, nagy reményekkel várják az E. G. E. tagjai, aki fiatalos tetterejével, energiájával lendületet fog belevinni a gazdatársadalmi életbe. Munkásságában az E. G. E. tagjai megértéssel fogják támogatni.

Az E. G. E. közgyűlése.

Virágvasárnapján, március hó 29-én tartotta meg az E. G. E. ezévi közgyűlését. A közgyűlésen Szász István e. alelnök elnökölt. Jelen voltak: br. Atzél Ede, gr. Bethlen Béla, gr. Béli Kálmán, Borbély Kálmán, Brutsi László, dr. Buianovits Rudolf, Bürger Albert, dr. Bürger Dezső, dr. Darkó Ákos, dr. Drexler Béla, dr. Ferenczy Zsigmond, dr. Ferencz József, dr. Gabányi Imre, Gál Lajos, dr. Gyergyai Árpád, dr. Garda Kálmán, dr. Jelen Gyula, dr. Inczédi-Joksmann Ödön, br. Kemény Pál, Lette János, Matskásy Pál, Nagy Dénes, dr. Oberding József, dr. Péter Béla, ifj. Palló Imre, Sándor Béla, dr. Schilling Dezső, dr. Szász Ferenc, ifj. Szász István, Pusztakamarási Szász Ferenc, Szabó Mihály, Szilágyi Ferenc, Varga András, Vass András, dr. Veress Pál, dr. Abrudbányai Ede, Ugron István, Úrmössy József, Tüzes Bálint.

Szász István alelnök d. e. 10 órakor nyitotta meg a közgyűlést. Megnyitójában a következőket mondotta:

munkáról volt szó és abból derekasan kivette a részét, de ahól az elismeréseket osztogatták, onnan szerényen visszahúzódott, úgy mondotta és úgy érezte, hogy mindaz amit tesz kötelesség, amelyért elismerés nem jár.

Számos intézménynek állott az élén, de ezek között legrégebbi kapcsolatok az E. G. E.-hez fűzték, amelynek 43 évig volt tagja, 40 évig benne volt az elnökségben, 26 évig mint alelnök, 14 évig mint elnök.

Enöksége az E. G. E.-nek arra a legnehezebb korszakára esik, amikor a nagy világégés után teljesen magunkra maradtunk és amely időszakban az E. G. E.-nél sokkal nagyobb, hatalmas intézmények roppantak össze, semmisültek meg és tűntek el nyomtalanul a föld színéről. Báró Jósika Gábornak legnagyobb érdeme éppen abban van, hogy az E. G. E. törekeny hajóját úgy tudta kormányozni, hogy az a viharok által a végsőkig felkorbácsoló élet tengerén sem el nem süllyedt, sem zátonyra nem jutott és ha nem is volt ideje azt biztos révbe vezetni, megtartotta és átadta utódjainak épen és sértetlenül.

Megboldogult nagy halottunk földi maradványai ott pihennek a csendes házsongárdi temető családi kriptájában, de halhatatlan lelke ma bizonyára itt lebeg felettünk és várakozásteljes szeretettel nézi működésünket.

Legyünk méltók az Ő nagy szelleméhez az által, hogy az általa reánk hagyott örökséggel úgy sáfárkodjunk, mintha most is itt lenne közöttünk és Ő irányítaná lépteinket.

Legyen emléke áldott s pihenése csendes!

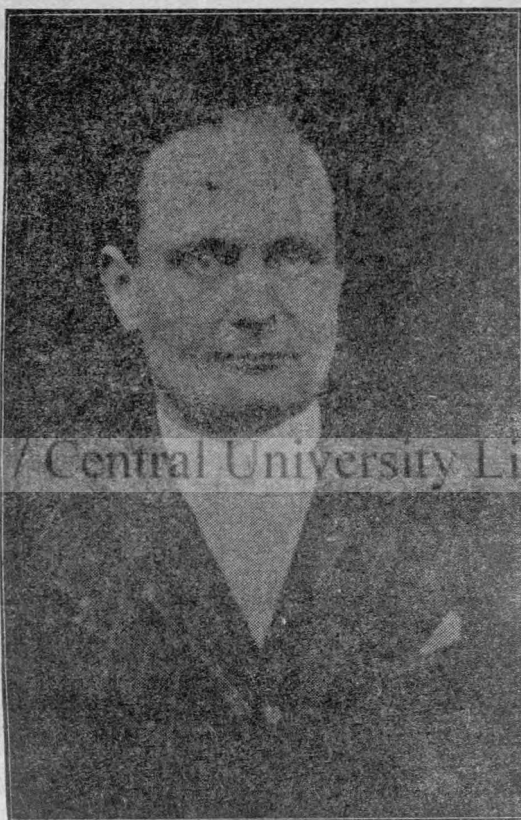
Még egy fájdalmas veszteségről kell beszámolnom, alig 8 napra, hogy elkisértük utolsó útjára szeretett elnökünket, elhunyt Mészáros István, felvinci földbirtokos, az E. G. E. tiszteletbeli tagja, Felvinc város ny. polgármestere, ny. főszolgabíró. Mészáros István 85 éves korában hunyt el Felvincen. Becsületes munkával, szorgalommal és takarékossgal szerzett vagyonából bőkezűen áldozott az erdélyi magyar gazdasági és kulturális intézmények oltárán. Elhunytával az erdélyi magyarság legértékesebb tagjainak egyikét veszítette el. Áldott emléke örökre élni fog közöttünk. Legyen pihenése csendes. Javasolom, hogy a Mélyen Tisztelt Közgyűlés Mészáros István tiszteletbeli tagunk emlékét jegyzőkönyvileg örökítse meg.

A közgyűlés a gyász jelül állva hallgatta végig a br. Jósika Gábor e. elnökről és Mészáros István tb. tagról való megemlékezést. A br. Jósika Gábor arcképének megfestésére és Mészáros István emlékének jegyzőkönyvileg való megörökítésére vonatkozó javaslatot egyhangulag elfogadta a közgyűlés. Azután Szász István alelnök megnyitó beszédét a következőkben folytatta.

Tisztelt Közgyűlés! Az E. G. E. mult évi működésével nem kívánok bővebben foglalkozni, mert arra a tárgysorozat rendjén ugyanis rátérünk, csupán egy tényt akarok abból kiemelni és ez az, hogy a szervezkedés terén jelentékeny lépéssel haladtunk előre, amennyiben immár 164 gazdakör alakult meg. Ez azonban még távolról sem elegendő ahhoz, hogy a gazdaközönség fellendülését biztosítsa.

Az erdélyi magyar gazdatársadalom ezer sebtől vérzik és az EGE a rendelkezésére álló szerény eszközökkel és azzal a részvétellel, amellyel lépten-nyomon találkozik, nem elég erős ahhoz, hogy ezeket a vérző sebeket egymagában begyógyítsa.

Mondhatnám ugyan egyszerűen azt is, hogy bajainkon nem lehet segíteni, hiszen az egész világ gazdasági válsággal küzd és azon a legzseniálisabb közgazdászok sem tudnak segíteni, de nem teszem, mert úgy érzem, hogy ha nem is tudjuk teljes mértékben leküzdeni bajainkat, azokon közös akarattal és kitartó

Dr. gróf Bethlen László,
az Erdélyi Gazdasági Egylet alelnöke.

Tisztelt Közgyűlés!

Az E. G. E. folyó évi rendes közgyűlésén megjelent tagtársakat melegen üdvözlöm és a közgyűlést megnyitom.

Megállapítom, hogy az szabályszerűen hivatott össze és határozat képes, miután az egylet alapszabályai 13-ik §-ának h. pontjában meghatározott 24 tagnál többen vagyunk jelen.

Tisztelt közgyűlés, méltóztassanak megengedni, hogy mielőtt rátérnénk a tárgysorozatra, első szavaimat a hálának és kegyeletnek szenteljem.

Az E. G. E. érdemekben dús, szeretve tisztelt elnöke branyicskai id. br. Jósika Gábor cs. és kir. kamarás a mult év december hó 23-án 77 éves korában elhunyt és ez a szomorú valóság gyászba borította nemcsak az E. G. E.-et, hanem egész Erdély magyar társadalmát.

Hajtsuk meg áldott emléke előtt jelen közgyűlésünk alkalmával mi is a kegyelet zászlaját.

Ki volt br. Jósika Gábor? Ezt nagyon röviden és jellegzetesen lehet kifejezni. Báró Jósika Gábor az az egész ember volt, aki mindig az elsők között állott, amikor komoly

Marabu keltetőgépek

gravitációs központi melegfűtéssel,
többszörösen kitüntetve, raktárról szállít

„MODERNA”

épitőipari gépek és rádiátor R.-T.

Braşov, Str. Infundată (Kis-u.) 12

Ajánlat és prospektus díjmentesen!

munkával sok tekintetben tudnánk legalább valamit enyhíteni.

Arra azonban, hogy ez bekövetkezessen első sorban a gazdatársadalomnak kellene felőcsudnia abból az elaléltágból, amelyben ma szenved és zárt sorokban kellene felvonulnia a gazdakörökben, a vidéki gazdasági egyletekben és az E. G. E. kebelében való tömörülés terén, mert örök igazság marad az, hogy mint minden háborúhoz, úgy ehhez is három dolog szükséges, nevezetesen pénz, pénz, pénz, azaz más szóval kifejezve, megfelelő anyagi eszközök nélkül sem lehet elérni, anyagi eszközökhöz pedig csak taglétszámunk tetemes gyarapodása által juthatunk.

A bajok azonban sokkal nagyobbak annál, semhogy azokkal az E. G. E. egymagában meg tudna küzdeni, még akkor is ha taglétszáma a mainak tizszeresére szaporodna, ezért a nagy munkában az E. G. E.-tel egy harcvonalban kellene küzdeniök mindazoknak az intézményeknek, amelyek a gazdák sorsán segíteni hivatottak. Értem ezek alatt a Gazdasági és Hitelszövetkezetek Szövetségét, a Hangyát, a Minerva Biztosító R. T.-ot, a sajtót és amit talán legelső helyen kellett volna emlitenem a megalakítandó Erdélyi Magyar Földhitelintézetet, mert gazdasági helyzetünknek javítása elsősorban csak a nyugodt, hosszú lejáratu, olcsó törlesztéses kölcsönök foyósításától várható.

Az a meggyőződésem, hogy abban az esetben, ha az említett intézmények egymással és az E. G. E.-tel szoros kapcsolatot létesítenének, rendre-rendre megtalálnók azt az utat, amely a gazdasági válságból kifelé vezet.

De fel kell vonulniok a küzdelemre a magyar egyházaknak is felekezeti különbség nélkül, amit minden nagyobb áldozat nélkül megtehetnének azáltal, hogy az általuk fenntartott teológiákon és tanítóképzőkben a falu-fejlesztési és gazdasági ismeretek kötelező elsajátítását lehetővé teszik. Itt-ott vannak már ezen a téren kezdeményező lépések, de ezek távolról sem elegendők.

Hiába alakítjuk meg a gazdaköröket, ha nincs aki azokat ébren tartsa és vezesse. Ezek vezetésére pedig a lelkipásztorokon és tanítókön kívül más alkalmas egyén a falvakban manapság nem akad, mert szakképzett közép-birtokos osztály alig van és ami van folytonosan apad anélkül, hogy utánpótlás volna. Az okleveles gazdatisztek régi lelkes gárdáját az agrár-reform szele elseperte, attól pedig még nagyon messze vagyunk, hogy ezen a téren földműves iskolát végzett kiszgazdáink támogatására számíthatnánk, akkor, amikor még egyetlen ilyen iskolánk sincsen. A gazdasági szakoktatás terén tehát az egyházak segítsége volna az első olyan lépés, amelyet jelentősebb áldozatok nélkül tehetnének meg.

Mindezekon kívül új termelési ágak felkarolására kellene ösztönözni gazdaközönségünket, mert tudjuk, hogy a növénytermelés és az állattenyésztés ma alig hozza meg a reáfordított költségeket. Eddig még a cukorrépa és itt-ott elvétve a dohánytermelés voltak azok a kivételes termelési ágak, amelyek mellett megtalálta a gazda fáradságának némi jutalmát, de újabban ezek is olyan rohamosan eső irányzatot mutatnak, hogy jövőjükben nem bízhatunk. A meghonosítandó új termelési ágak alatt főleg a gyümölcsstermelés és baromfitenyésztés felkarolását értem, amelyek minden nagyobb befektetés nélkül, — a mai szomorú gazdasági viszonyok dacára — a legkisebb gazdaságokba is bevezethetők.

Jól tudom, hogy mindazok, amiket itt röviden felsoroltam, a nagy világválsághoz képest olyan csekélységek, hogy azoktól valami fényes eredményeket várni alig lehet, de viszont mind olyan természetű dolgok, amelyek úgyszólván a saját belügyeinknek tekintetünk és amelyek megvalósítása csak a saját elhatározásunktól és akaratunktól van függővé téve s ha ezek mellett aztán az állam is segítségünkre jönne a maga racionalis vám- és

tarifa politikájával, előnyös külkereskedelmi szerződésekkel, az ipari termékek árának a gazdasági termények árával való arányba hozásával az adók, közterhek, betegsegélyező-pénztári és egyéb terhek enyhítésével, akkor talán derengene némi világosság a válságból való kivezető útra, de egyelőre igyekezzünk megtenni azt, amit a saját erőnkől megtehetünk és induljunk ezzel a jelszóval előre: „Segíts magadon és megsegít az Isten is.”

A jegyzőkönyv hitelesítésére felkérte dr. Jelen Gyula és dr. Páter Béla tagokat. az évi jelentés és zárszámadások ismertetésére pedig Török Bálint titkárt.

Török Bálint titkár előterjesztésében az igazgatóválasztmány 1930. évi működéséről szóló jelentését, valamint az 1930. évi zárszámadásokat és 1931. évi költségelőirányzatot a számvizsgáló bizottság jelentése alapján a közgyűlés elfogadta és a szokásos felmentvényt megadta az egylet vezetőségének.

A tárgysorozat következő pontja az időközi választások megejtése volt. Ugron István ny. megh. miniszter emelkedett szólásra. A br. Jósika Gábor nagyérdemű elnökünk elhunytával megüresedett elnöki tisztség betöltésére olyan férfit öhajtana választani, aki fiatal, tetterős, szakképzett, akit az erdélyi magyarság tisztelete és nagybecsülése övez. Ilyen férfinak ismeri gr. Bethlen Györgyöt az E. G. E. ügyvezető alelnökét, aki két évtizede tagja az egyletnek és másfél évtizede óta vezeti az egyletet mint ügyvezető alelnök, okleveles és gyakorlati gazda. Javasolja, hogy a közgyűlés tiszteletének és ragaszkodásának kifejezéséül dr. gr. Bethlen Györgyöt szavazás mellőzésével közfelkiáltás útján válassza meg az E. G. E. elnökének.

A közgyűlés egyhangú lelkesedéssel és felkiáltással dr. gr. Bethlen Györgyöt az E. G. E. elnökéül megválasztotta.

Dr. Jelen Gyula e, tag jelentkezett ezután szólásra. A dr. gr. Bethlen György elnöké választása folytán megüresedett az egyik alelnöki tisztség. Javasolja, hogy a közgyűlés e tisztségre dr. gr. Bethlen Lászlót válassza meg, mint a fiatal gazdageneráció legértékesebb és képzetebb tagjainak egyikét, dr. gr. Bethlen László elnöke az Erdélyrészi Méhész Egyesületnek, ügyvezető igazgatója a Gazdasági és Hitelszövetkezetek Szövetségének és így az ő megválasztásával az E. G. E. elnökségében a személyi kapcsolat is megvolna a gazdatársadalmi rokonintézmények között.

A közgyűlés dr. gr. Bethlen Lászlót ugyancsak egyhangulag, közfelkiáltással az E. G. E. alelnökéül választotta meg.

Az üresedésben levő egy igazgatóválasztmányi tagsági tisztségre Balázs Istvánt, a kolozsvári Gazd. Egylet elnökét és az ugyancsak üresedésben levő számvizsgáló bizottsági tagsági tisztségre dr. Szász Ferencet választotta meg a közgyűlés.

A választások megejtése után, több tárgy nem lévén elnök köszönetet mondva a tagoknak a szép számban való megjelenésükért a közgyűlést bezárta.

Az E. G. E. magyarországi tanulmányi kirándulása.

A E. G. E. az idén a szokásos tanulmányi kirándulását március hó 16-tól 25-ig öhajtott megrendezni, az utolsó percekben közbejött akadályok miatt azonban a kirándulás ideje március 18-tól 27-ig tolodott ki. A napilapokból is értesült már a gazdaközönség arról, hogy az utlevél kiállító hatóságok közvetlenül a társaság elindulása előtt olyan akadályokat gördítettek az utazás elé, hogy minden igyekezetünk dacára sem sikerült a programmszerűt való elindulást lehetővé tenni.

Bár a törvény a csoportos utleveleknél nem írja elő a katonai okmányok beszolgáltatását, a bukaresti hatóságok azt követelték és

az elindulás előtt egy pár órával közölték ezt csupán. Az utasok természetesen nem hozták magukkal az okmányokat és két napi táviratváltásba és telefonálásba került, míg a hatóság e követelésétől elállott.

A rendezőseget mulasztás nem terhelte, mivel előzetesen információt kért a legilletékesebb tényezőktől az utlevél szerzés minden részletére vonatkozólag. A gazdák szárai a legmélyebb felháborodással vették tudomásul az utazás akadályait annál is inkább, mert a bizonytalanság kellemetlen érzéséhez járult a nagy kiadás, amelyet még súlyosbított az a körülmény, hogy az állomáson megismétlődő tolongásban több kiszgazda zsebéből felválták és egyesek rokkant igazolványát is ellopták. Társaságunk sorsán a legjobb akarattal igyekezett segíteni úgy Moldován Valér dr. erdélyi miniszter, mint helyettese Hodor Victor államtitkár.

Mindezen nehézségek dacára az utasoknak alig 1—2%-a maradt el. 18-án este szerencsésen megérkezett a társaság Budapestre, ahol az Orsz. Magy. Gazd. Egylet kiküldöttéi fogadták az erdélyi gazdákat, felajánlván kalauzolásukat és minden irányban a szíves segítségüket. A meleg fogadtatás és egy napi pihenő után a társaság megtekintette az O. M. G. E. európai hírnévre szert tett nagyszabású mezőgazdasági kiállítását, amelynek méreteiről lapunk szük kereteire való tekintettel elég ha a kiállítás forgalmáról megírjuk, hogy a kiállításon elkelt 444 drb bika, drbonként átlag 32.000 leies áron, 35 drb. tehén és üsző átlag 28.000 leiért, 21 drb. mén átlag 52.000 leiért, 10 drb. kanca átlag 22.000 leiért, 557 drb kan átlag 7500 leiért, 227 drb koca átlag 6800 leiért, 103 drb juh átlag 5500 leiért. A kiállításon az összes szomszédos államok vásároltak tenyészállatokat, köztük Románia is. Romániát Hodor Victor, Nyegruc Emil, Ocoj János, Farkas Árpád, Purvulescu László és Krisztea Pál képviselték. Az E. G. E. részéről Török Bálint titkár vett részt a kiállítás ünnepélyes megnyitáson. Az állatkiállítást igen gazdag baromfi, galamb, házinyul, páva, fácán, stb., vad, élőhal stb. kiállítás egészítette ki.

A terménykiállításon a szaktudás és termelési technika magas színvonala, az elért kitűnő eredmények ejtették bámulatba valósággal a magyarnyelvű szakoktatástól elzárt kiszgazdáinkat. A tejjgazdaság, méhészet, borászat, husfeldolgozó stb. élelmiszer üzemek, háziipar, mezőgazdasági kamarák, egyesületek, szakiskolák külön csoportjai tették változatos és tanulságossá a kiállítás anyagát.

A mezőgazdasági gépkiallítás a mezőgazdaság és kapcsolatos mellékfoglalkozási ágak mindenike fellelhetette a maga számára szükségelt legmodernebb és legtokéletebb gépeket. A kiállítás rendezősége megkönnyíteni öhajtván a látogatóknak a kiállítás áttekinthetőségét külön területen egy csoportot állított fel az idén a gépujdonságokból, hogy ezáltal azokra külön is felhívja a haladni vágyó gazdák figyelmét.

Kiránduló társaságunk tagjait állandóan ott láhattuk naponta az állatokat, gépeket, növényvédelmi szereket stb. szemlélő látogatók ezrei között és úgy érezzük, hogy e kirándulás nem volt hiába való, mert sok tapasztalattal és szakismerettel gazdagodva tértek haza gazdatársaink.

Hazafelé jövet a társaság dohányos tagjainak a vámnál elvették a megengedett mennyiségben felüli dohányját és vele együtt a kedvét is és elszomorították azokat az utasokat is, akik menet a határig váltottak jegyet és a 48 órai várakozás miatt érvénytelenekké válván, azokat érvényesítés végett Kolozsváron beadták az üzletvezetőséghez, mert jövet bár az igazolványon rajta volt az elindulási állomás bélyegzője, mégis csak Kolozsvárig adtak féláru jegyet és nem hazáig s így többeknek jövet is egész jegyet kellett váltani.

Vegyes közlemények

Kedves olvasóinknak kellemes husvétii ünnepet kívánunk!

Gyümölcsfavédelmi előadás és bemutató Kolozsváron. Az E. G. E. Kertészeti Szakosztálya április hó 8-án délután 3 órakor gyümölcsfavédelmi előadást és bemutatót rendez Kolozsváron, az egylet Attila-u. 10 sz. alatti telkén. Előadások tartására felkérte az egylet dr. Páter Béla ny. gazd. ak. igazgató és dr. Friedl Gusztáv igazgató urat. Az előadás kapcsán bemutatásra kerül a gyümölcsfavédelem és permetezés gyakorlatilag is. A gyümölcsstermesre predesztinált Erdélyi gazdái, gyümölcsös és kert tulajdonosai számára ma már nem lehet mindégy, hogy lesz-e gyümöcsstermésük vagy nem, avagy hogy ép, egészséges, értéket jelentő gyümölcse lesz, vagy hitvány, apró, ragyás, férges és értéktelen. Épen ezért kívánatos volna, hogy az érdekeltek érezzék önmagukkal szemben is kötelezőnek, hogy az E. G. E. ingyenes előadását meghallgassák, a bemutatót megtekintsék és a Kolozsváron és a vidéken való egységes védelem megbeszélése, megszervezése által a legkedvezőbb árak és feltételek mellett a törvény által is előírt kötelező védekezést végrehajtsák.

Időjárás. A botfalusi cukorgyár meteorológiai állomásának jelentése szerint február hó folyamán a maximális légnyomás 723,5 volt február 10-én, a minimális 702,7 február 5-én. Hőmérsék: közép 0,46 C, maximum +15,2 C február 20-án, minimum -15 C február hó 11-12-én. Csapadék: havi összeg 2,0 mm, maximum 1,0 mm, február 24-én, csapadékos napok száma 4.

A földművelésügyi minisztérium március 14-én kelt határozatával kiterjesztette a kolozsvári tartományi igazgatóság hatáskörét oly értelemben, hogy a kétszáz hektár területig terjedő erdőségek vágatási szabályzatát elintézheti.

— Epe- és májbetegségeknél, epekő és sárgaság eseteiben a természetes „Ferenc József” keserűviz a hasi szervek működését élénkebb tevékenységre serkenti. Klinikai tapasztalatok igazolják, hogy az otthoni ivókúra különösen hatásos, ha a Ferenc József vizet kevés forró vízzel keverve, reggel éhgyomorrra isszuk. A Ferenc József keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

PIAC.

Kolozsvári piaci árak. Buza 345, zab 300, takarmányárpa 270—280, tengeri 200—220, borsó 550 lei 100 kgként.

Székelyudvarhelyi gabonaárak: Buza 65—70, rozs 50—55, árpa 52—56, zab 30—33, tengeri 45—50, burgonya 22—26 lei 20 literes vékánként.

Brailai gabonárak: Buza 315—330 lei.

Temesvári terményárak: Buza 270, tengeri 240, zab 280, árpa 260, lencse 600 lei 100 kgként.

Nagykárolyi gabonaárak: Buza 270—280, rozs 200, tengeri 260—270, napraforgó 400—410, árpa 240—450, zab 280—300 lei 100 kgként.

Szállítunk elsörendü

346

szőlőoltványokat és napsugaras hegyi lekvársól származó amerikai alanyvesszőket.

Leszállított árak. — Árjegyzéket ingyen küldünk.

A medgyesi gazdasági taninté et szőlőoltványtelepe. Telefon 104.

APRÓHIRDETÉSEK.

APRÓHIRDETÉSEK ÁRA: szavanként 4 lej Vastagabb betűkkel szedett szavak kétszeres áron számíttatnak. Legki ebb apróhirdetés díja 40 le.

Ispáni állást keresek azonnati belépésre. Korán kelő, erélyes, szorgalmas vagyok. Igényeim szerények. Cim a kiadóban. 371

A „CERETANT”

amely higany és más nagyértékű anyagból van előállítva, minden mezőgazda univerzális szárazpáca. 377

AMBROSI, FISCHER & CO AIUD · JUD · ALBA

Szállítunk kifogástalan minőségben és előnyös árak mellett: *Berlandieri* × *Riparia*, *Riparia portolis*, *Riparia* × *Rupestris*

alanyvesszőket nagykiterjedésű enyedi, medgyesi és bufteai anyatelepünkről. — Akinek alanyvesszőre szüksége van, kérjen okvetlenül tőlünk is ajánlatot.

Árjegyzék kívánatra díjtalan

Az araszolók

lekopasztották tavaly a gyümölcsfákat!

Most, rügyfakadás és virágzás között permetezzen!

Arzola (arzenmérég) elpusztítja az araszolót

100 liter vízbe 1/2 kg. galic, 1/2 kg. mész, 1/4 kg. Arzola.

Ne mulassza el ezt a permetezést! — Kár takarékoskodni! Rafizet!

Ismertetőt ingyen küldenek a lerakatok:

— Aiud: Hangya központ. — Alba-Iulia: Karl F. Jickeli. — Arad: Mezőgazdák Kereskedelmi Rt. — Baia Mare: Haracsek Vilmos. — Careii: Sztruhár & Mandl. — Cluj: Agrotechnica, Cal. Reg. Ferdinand 8. Schieb & Co. P. Mihai Viteazul 40. — Dej: Gazdasági Egylet. — Oradea: Takarékoság Szövetkezet, Piața Unirii 5 sz. — Satu-Mare: Mezőgazdák Rt. — Simleu: Schwarz M. — Timișoara: Karner Ede Rt. Str. Brătianu 12. — Zalău: Kincses és Erdey. —

Vezérképviselő: FREDERIC SPODHEIM és TÁRSA
București 2. Bulev. Elisabeta 55.

Az
Ambrosi Szőlőoltványtelep Medgyes-Mediasz
Tulajdonos: Dr. Ambrosi Alfréd

Szállít
elsőrangú és garantált fajtisza Szőlőoltványokat és amerikai alanyvesszőket. —
Kérje új árjegyzékünket! 350

VETŐMAGVAK

Lucerna és lóheremagvak,
arankamentes államilag olomzárolt
Zöldség- és virágmagvak

garantált fajtisza és csiraképes
Fű- és heremagvak állandó rétek
és legelők bevetésére

Takarmányrépamagvak eredeti
behozatal közismert tenyésztőktől
Műtrágya

**Kertművelési és méhészeti
cikk**ek nagy választékban.

Raktárról szállít legolcsóbb ár mellett az
**Erdélyi Szász Gazdasági
Egyesület árucarnoka**
S i b i u

Sörgöncim: **Verkaufshalle Sibiu.**
Telefon: No. 200. 374 Árjegyzék ingyen

Szőlőoltványok ugymint amerikai sima és gyökeres vesszők a legkeresettebb fajokból, legjobb minőségben, garantált fajtisztán kaphatók:
Caspari Fr.-né, Madgyes-Mediasz,
Jud. Tárnavá-Mare.
347 **Árjegyzék ingyen.**
„NEUBURGER” KÜLÖNLEGESSÉG.

Ne feledje, 376
gyümölcsfái téli ápolását
3%-os SOLBAR-oldattal
eszközölni.

Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank RT.
Cluj-Kolozsvár, Piața Unirii (volt Mátyás király-tér) 7. szám

Betéteket előnyös kamattal fogad el és rendszerint felmondás nélkül visszafizeti.
Olcsó kölcsönöket nyújt.

Fiókjai: Dej-Dés, Dicsőszentmárton, Alba-Iulia-Gyulaférvár, Targu-Mures-Marosvásárhely, Oradea-Nagyvárad és Timișoara-Temesvár.

SAJÁT TŐKÉI: 143 MILLIÓ LEJ

Affiliált intézetei: Torda-Aranyó vármegyei Takarékpénztár Rt. Turda-Toid., A sólshérvármegyei Gazdasági Bank és Takarékpénztár Rt. Aiud-Nagyenyed, Udvarhelymegyei Takarékpénztár Rt. Odorheiu-Székelyudvarhely és Cristur Székelykeresztúr, Székelyvidéki Takarékpénztár és Hitelbank Rt. Reghin-Szászrégen, Népbank Rt. Huedin-Bánffyújvárad Szamosújvári Hitelbank részvénytárs. Gherla-Szamosújvár.

Minden bankügyletet legelőnyösebben végez
Áruraktárral a vasút mellett 3804